

Motion till riksdagen

1987/88:Jo282

av Lars Svensson m. fl. (s)

om konkurrensbegränsningar och
folkhälsosynpunkter i jordbruksregleringen

Enligt 1985 års livsmedelspolitiska beslut var avsikten att begränsa och förenkla jordbruksregleringen så långt som möjligt. Detta innebär bl. a. att effekter av regleringen, som inte är konkurrensneutrala, bör begränsas.

En marknad där detta är önskvärt och möjligt är matfettsmarknaden. På denna marknad konkurrerar margarin med produkter som baseras på smörfett. Konkurrensen begränsas dock av den prissättning som bestäms inom jordbruksregleringen. Margarinets kostnadsmässiga fördelar ges en mycket begränsad och reglerad möjlighet till genomslag i konsumentpriserna. Prissättningen innebär mycket stora ingrepp i konkurrensförutsättningarna och betyder alltså nackdelar ur konsumentsynpunkt, samtidigt som den motverkar andra strävanden hos statsmakterna.

Den andel av råvarukostnaden för smör som inte täcks av priset har ökat kraftigt sedan 1970-talets början. Den ökade förlusten på smör har täckts genom prishöjningar på mjölk. Mjolkproduktionen har därigenom blivit alltmer lönsam. Denna utveckling ligger inte i konsumenternas och det allmännas intresse. Det är mycket olyckligt att kostnadsövertäckningen från smör till mjölk har ökat. Samhället bör motverka att mjölkkonsumenterna betalar kostnader, som är att hänföra till produktion av smör. Det bör vara samhällets sak att genom jordbruksprisregleringen vända utvecklingen genom att mjölksubventionerna används till prissättningen av mjölk.

Det finns ytterligare ett samhällsintresse i att förbättra margarinpriset relation till smörpriset, nämligen de näringsmässiga aspekterna på olika typer av fett.

I 1985 års livsmedelspolitiska beslut står att man bör ”– vara vaksam så att prissättningen inte motverkar sådana kostnadsförändringar som är önskvärda ur folkhälsosynpunkt”. Det är ur denna synpunkt angeläget att minska fettkonsumtionen. Det vegetabiliska fett som ingår i margarin är ur människornas hälsosynpunkt betydligt bättre. Det innehåller bl. a. värdefulla vitaminer. Dessutom finns i dag margarinsortiment med mindre salt, vilket är fördelaktigt för hälsan och minskar riskerna för vissa sjukdomar.

Det är angeläget att livsmedelsindustrin ges förutsättningar att konkurrera under lika villkor och att folkhälsosynpunkter beaktas i jordbruksprisregleringen.

Hemställan

Mot. 1987/88

Jo282

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att konkurrensneutralitet och folkhälsosynpunkter tillmäts en större betydelse i jordbruksprisregleringen.

Stockholm den 26 januari 1988

Lars Svensson (s)

Roland Sundgren (s)

Ulla Johansson (s)

Lennart Pettersson (s)

Ralf Lindström (s)